

JAARVERSLAG 2022

De toekomst vrijwaren

DE TOEKOMST VRIJWAREN

De verandering die ngo-federatie nastreeft, loopt over de assen belangenbehartiging, samenwerking en innovatie. Die drie speerpunten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar. Hun samenspel leidde tot mooie verwezenlijkingen in scharnierjaar 2022. Onze aanhoudende focus op innovatie via het Toekomsttraject2030 heeft het pad geëffend naar vruchtbare samenwerkingen, zowel met middenveldorganisaties als met partners in onze partnerlanden.

Zulke inspirerende verbindingen en innovatieve benaderingen komen ook de belangenbehartiging door de federatie ten goede. Als de federatie en haar leden zich vernieuwend en verbindend opstellen, worden ze ook door de overheid zo gezien en gerespecteerd. We geloven dat ngo-federatie en haar leden de subsidiërende overheid ook uitdagen om haar regels en praktijken af te stemmen op trends als dekolonisering en gelijkwaardige partnerschappen. Daarin is helaas nog een weg af te leggen.

De toekomst zal uitmaken of 2022 wat dat betreft een sleuteljaar zal zijn gebleken. In elk geval zijn er belangrijke stappen gezet in een jaar dat tussen de plooiën van twee programmacycli in viel. Terwijl de ngo's met veel enthousiasme hun nieuwe programma's opstartten, blikte ngo-federatie al vooruit, naar het 'KB 2026'. Welke wijzigingen zijn er in de regelgeving nodig opdat onze leden die innovatieve en verbindende spelers kunnen zijn en blijven? Hoe moet de screening eruitzien in 2026, hoe moet de medefinanciering van de vijfjarenprogramma's verlopen? Hoe kunnen we de financiering van het werk van humanitaire ngo's flexibeler maken? Die debatten voerden we in 2022, met een verre blik vooruit. We legden die vragen aan onze leden voor en namen DGD bij de hand om samen tot regelgeving te komen die de toekomst niets in de weg legt.

2022 was uiteraard ook de start van de tweede cyclus van de vijfjarenprogramma's, en die start was veelbelovend: DGD schatte de kwaliteit van de programma's erg hoog in en de medefinanciering van de ngo-programma's steeg met 9,6% ten opzichte van de programmacyclus 2017-2021. Een mooie geste van toenmalig minister Kitir, die er onder meer kwam dankzij het lobbywerk van ngo-federatie en ACODEV, maar die uiteraard onvoldoende is om al de ambities van de ngo's te ondersteunen. Bovendien moesten door de inflatie de initiële meerjarenbegrotingen al snel herbekeken worden.

Samen met de koepels 11.11.11 en CNCD-11.11.11 mobiliseerden ngo-federatie en ACODEV dan ook de ngo's en andere spelers van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. Op een manifestatie riepen we de regering op tot meer internationale solidariteit en tot een bindend groeipad in de begroting naar 0,7% van het BNI, zoals eerder was beloofd. Helaas is die regeringsbelofte nog niet ingelost. Het lobbywerk leidde er wel toe dat huidig minister Gennez voor 2023 en 2024 €20 miljoen wist vrij te maken. Dit zal de ngo's enige ademruimte geven.

Alleszins blijven we intussen zelf moderniseren. We lanceerden Shift the Power, een onderzoek naar evenwaardige partnerschappen, en publiceerden een inspiratiegids over samenwerking tussen ngo's en bedrijven. We organiseerden met 11.11.11 en VLIR-UOS de tweede editie van het toekomstfestival Forward Fest.

Met innovatieve en verbindende groeten,

Arnout Justaert
directeur ngo-federatie

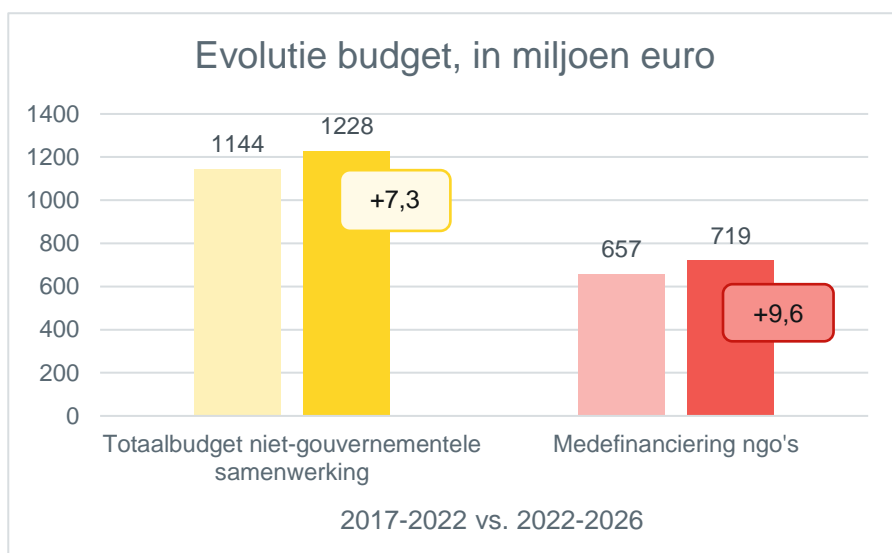
BELANGENBEHARTIGING

In de belangenbehartiging was 2022 een scharnierjaar. De programma's 2017-2021 werden afgerond, de nieuwe programma's 2022-2026 door DGD beoordeeld en van middelen voorzien. We startten onderhandelingsgesprekken op over het KB 2026. We zijn daarin altijd vertrokken van constructief overleg en wederzijds vertrouwen.

Hoge kwaliteit programma's, gestegen budget

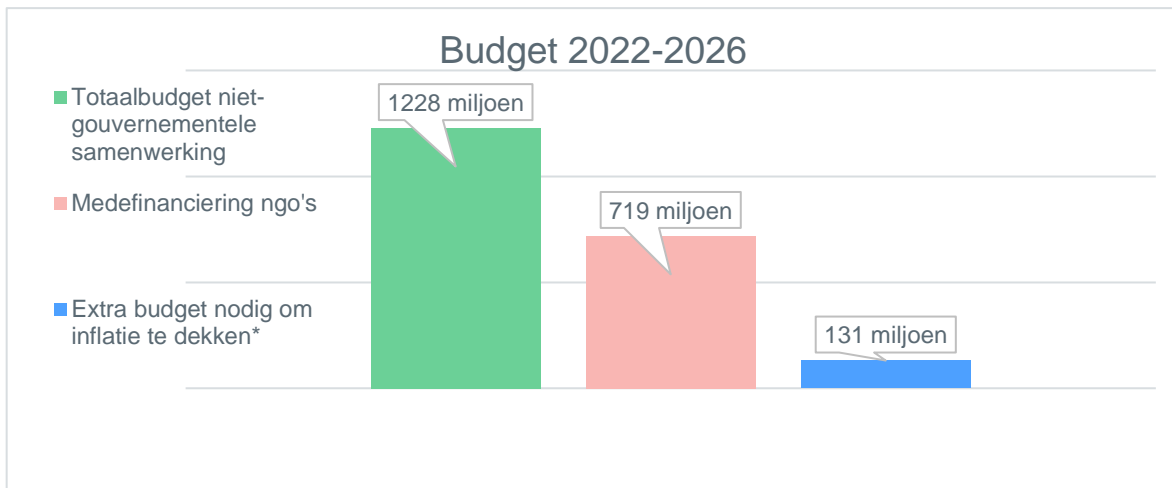
Op 1 januari 2022 gingen de nieuwe vijfjarenprogramma's van de ngo's van start. De definitieve beoordelingen en de toekenning van het budget volgden in februari. We noteren twee positieve vaststellingen:

- de overheid schat de **kwaliteit van de programma's heel hoog** in
- het budget voor de vijfjarenprogramma's van de ngo's steeg met 9,6% (van 657 tot 719 miljoen euro) ten opzichte van de vorige programmacyclus, mede dankzij het constructief overleg met ngo-federatie. Het totaalbudget voor niet-gouvernementele samenwerking steeg met slechts 7,3% (van 1144 tot 1228 miljoen euro). **Het aandeel van ngo's in de niet-gouvernementele samenwerking is dus gegroeid.**

Dit leren we uit het proces van de beoordeling van de programma's en de toekenning van het budget:

- het budget werd vooral toegekend volgens het volume medefinanciering van het vorige programma. Dat beknotten de groeiambities van de kwalitatieve ngo-programma's. Dit was ook niet vooraf gekend.
- begin 2022 stak de inflatie de kop op. De budgetten waren daar niet op voorzien, waardoor **de stijging van 9,6% van de totale enveloppe ngo's toch niet toelaat om de programma-ambities waar te maken**. Daarvoor is 131 miljoen euro méér nodig.

Mobilisatieactie voor 0,7%

Op vrijdag 7 oktober 2022 was het alle hens aan dek: op initiatief van 11.11.11, CNCD-11.11.11, ngo-federatie en ACODEV verzamelden we met de sector voor internationale solidariteit aan de Financiëntoren in Brussel om er onze stem te laten horen ten aanzien van de federale regering.

Waarom? Oorlog, klimaatrampen, armoede en energiecrisis, met een pandemie op de achtergrond. Het treft de Belgische burger hard, maar in andere delen van de wereld komen deze problemen dubbel en dik aan en dat raakt vergeten, zowel door burgers als door de politiek. In oktober 2022 vonden de begrotingsgesprekken voor 2023 en 2024 plaats, dus was dit het uitgelezen moment om de federale regering op haar verantwoordelijkheid te wijzen.

Wat was/is onze vraag? We vragen een beleid dat de wortels van ongelijkheid en uitbuiting van onze planeet aanpakt en mee bouwt aan mondiale oplossingen voor de crisis. Op nationaal niveau vroegen we de federale regering en minister Kitir met aandrang concrete stappen te zetten om 0,7% van het bni in ontwikkelingssamenwerking te investeren. Het regeerakkoord voorziet immers in een bindend groeipad naar die norm tegen 2030. De regering moet woord houden en die groei ook al in de begrotingen van 2023 en 2024 intekenen.

Resultaat? De federale regering heeft uiteindelijk in de begroting van zowel 2023 als 2024 een beperkte stijging van €20 miljoen ingeschreven voor ontwikkelingssamenwerking, waarvan telkens €13,5 miljoen voor de begroting van DGD. De regering had uiteraard niet veel marge, vanuit alle sectoren van de samenleving luidde de vraag naar extra middelen. Positief bekeken stellen we wel vast dat **ontwikkelingssamenwerking in 2023 toch 6,5% en in 2024 5% inneemt van het totaal aan extra middelen die de regering heeft toegekend**. Daarnaast sprak de federale regering ook af om een **groeipad naar 0,7% van het BNI voor internationale solidariteit in de begrotingswet te verankeren**. Dat is in 2022 helaas niet gebeurd.

Hervorming KB

DGD regelt de 5-jarige medefinanciering van de ngo's via een Koninklijk Besluit. Het bewuste KB 2016 is aan een update toe om tegemoet te komen aan de verzuchtingen over de overbodige administratieve last voor zowel de overheid als voor ngo's. Uit de directeursbevraging bleek duidelijk dat DGD nog onvoldoende de weg opent naar innovatie en samenwerking.

“De geest van het huidige KB is niet helemaal in lijn met inzichten en praktijken die we ons als sector de laatste jaren eigen hebben gemaakt. Globale problemen vragen om globale oplossingen en dan is het nodig dat DGD de Belgo-Belgische insteek óók zou kunnen overstijgen. We zouden juist veel meer buiten de Belgische contouren moeten kunnen samenwerken.”

- Uit de directeursbevraging 2022 -

Begin november startten de federaties een nieuw proces van gesprekken op met DGD (werktitel: KB 2026) om tot een verbeterde regelgeving te komen. In 2022 werden de hoofdstukken rond de erkenningsvoorwaarden en de screening (nl. de toetsing van het systeem van organisatiebeheersing) afgerond. Tegen 1 januari 2027 moeten bijna alle ngo's en IA's een nieuwe erkenning aanvragen en de bedoeling is dat de nieuwe regelgeving dan al toegepast wordt.

Wat zijn de grote lijnen in de aanpassingen?

- Een ngo die een erkenning wil aanvragen moet kunnen bewijzen dat ze wel degelijk over een voldoende groot draagvlak in de Belgische samenleving beschikt. De eisen hiervoor worden aangescherpt en een organisatie moet in de toekomst kunnen aantonen dat ze robuuste samenwerkingen heeft met andere organisaties in België, dat ze kan rekenen op mensen die in de organisatie investeren met tijd of financiële middelen (= fondsenwerving) én dat ze ook effectief investeert om het draagvlak voor internationale solidariteit in België groter te maken.
- Heel veel ballast wordt uit de screening gehaald en de domeinen financieel beheer en risicobeheer worden aangescherpt. Het domein partnerschapsbeheer is herwerkt in het licht van nieuwe inzichten die voortvloeien uit de thema's dekolonisering, evenwaardige partnerschappen en ontkokering.

Minder administratie voor DGD

Sinds het KB 2016 van kracht is, hebben de ngo's systematisch inspanningen geleverd om de dossierlast voor DGD naar beneden te krijgen. DGD heeft momenteel slechts 53 programma's te beheren voor 75 ngo's in totaal. Sinds 2017 zijn grote stappen gezet in een grotere concentratie van middelen. De huidige vijfjarenprogramma's 2022-2026 werken slechts nog in 30 GSK's (t.o.v. 33 vroeger), ze concentreren de activiteiten in 360 outcomes (dit zijn 131 outcomes minder t.o.v. het verleden), er zijn gemiddeld minder outcomes per ngo (bijna 2 outcomes minder t.o.v. vroeger), er zijn twee gemeenschappelijke programma's bijgekomen (van 12 naar 14) én sinds 2022 is het hele indieningsproces gedigitaliseerd, wat de ad hoc overdracht van documenten tussen een ngo en DGD overbodig maakt.

Welke inspanningen hebben de ngo's gedaan om de administratieve last voor DGD te verminderen? (vergelijking tussen P17-21 en P22-26)

Gunstige maatregelen voor ngo's

Als federatie streven we in de belangenbehartiging en in de hervorming van het KB uiteraard in de eerste plaats naar gunstige maatregelen voor onze leden. We ijverden (er) in 2022 voor:

- minder administratieve last
- regelgeving die er voor zorgt dat ngo's geen dubbel werk moeten doen ('Only Once')
- de blijvende mogelijkheid om duurzaam te kunnen blijven samenwerken met partners wereldwijd (in 5-jarenprogramma's)
- voldoende ruimte om innovatief en flexibel te kunnen samenwerken
- dat het nemen van risico's niet afgestraft wordt
- een aanhoudend strategisch partnerschap met DGD

Belangenbehartiging over integriteit

2022 was een cruciaal jaar voor het regelgevend kader over het thema integriteit. Op basis van een wijziging van de Wet op de Belgische ontwikkelingssamenwerking in 2020 werd er binnen de taskforce integriteit onderhandeld over een nieuw KB Integriteit. Dit KB Integriteit is er onder meer op gericht om het in 2018 ondertekende integriteitscharter wettelijk bindend te maken, mogelijke sancties op te leggen voor organisaties die het integriteitscharter schenden en een centraal meldpunt voor misbruik op te richten.

Via de taskforce integriteit, samengesteld uit vertegenwoordigers van de beleidscel van de minister, DGD, Bio, Enabel en de federaties, **pleitten de federaties voor een inhoudelijk kwalitatief en juridisch sluitend KB Integriteit, aangepast aan de realiteiten van de sector**. Deze belangenbehartiging gebeurde onder meer aan de hand van de input die de leden gaven in het kader van de beleidsadviesgroep integriteit. Het KB Integriteit zal in 2023 in werking treden.

Digitaal politiserend werken

We versterkten in 2022 ook de belangenbehartiging door onze leden zelf, in een verdiepingstraject 'digitaal politiserend werk'. Dat verliep in samenwerking met een communicatiebureau gespecialiseerd in digitale politieke communicatie en marketing. **Het traject wierp licht op de digitale kant van politiek werk en bekeek strategieën, tools en de achterliggende mechanismen binnen de digitale ruimte** die de politieke acties van ngo's kunnen versterken. Naast sessies over de theorie van digitaal activisme en met inspirerende praktijkvoorbeelden, voorzag het deeltraject ook in individuele coaching van acht leden. Na deze individuele coaching, volgt er in 2023 nog een uitwisseling over de leervragen en de resultaten.

Thema's van individuele coaching (voor 8 leden)

Bereik & activatie vergroten	Beleid echt beïnvloeden	Engagement van leden opvoeren van 'interesse' naar 'ambassadeur'	Inzet digitale kanalen bij campagnes	Data-analyse en adverteren
Eisen succesvoller maken	Belangenbehartiging met het oog op 2024	Impactvolle strategieën	Leads ronselen	Opbouw van cases met funneling
Strategische lobbynota	Customer journey verbeteren	Wat zijn de beste communicatiekanalen?	Mensen achter een boodschap doen scharen	Funneling op niveau van hub-campagnes

Humanitaire ngo's: denkdag en herfinancieringsvoorstel

Samen met onze leden en de humanitaire dienst D5.1 van DGD voerden we in 2022 de verdere reflectie over een mogelijke hervorming van de financieringsmechanismen voor Belgische humanitaire ngo's, met als doel meer flexibiliteit en minder administratieve last, zowel voor DGD als voor de ngo's.

Om de doelstellingen en verwachtingen rond flexibelere financiering naar de toekomst te harmoniseren, organiseerden de federaties op 10 oktober 2022 een eerste reflectiedag met de humanitaire dienst D5 en de humanitaire ngo's.

In eerste instantie werden op deze reflectiedag de **grote lijnen voor het financieringskader 2023-2024 bepaald**. D5 wilde de programmaoproep in maart 2023 publiceren om de toekenning van de eerste schijven eind 2023 mogelijk te maken. De ngo's maakten na deze reflectiedag werk van een gezamenlijke nota waarin zij een schatting van het gevraagde budget per land/regio geven, alsook voorstellen rond mogelijke synergieën. Daarnaast deden ze ook concrete voorstellen rond het gebruik van de *crisis modifier* en modaliteiten met betrekking tot localization.

In de tweede plaats werd er **gereflecteerd over de modaliteiten van een nieuw financieringsmodel vanaf 2025**. De volgende elementen kwamen naar voren als fundamentele bouwstenen:

- een 5-jarenprogramma ('partnerschapsovereenkomst') waarin 80% van het budget wordt voorzien voor langdurige crises en 20% voor onvoorziene acute crises;
- vereenvoudiging van administratieve procedures;
- snelheid in besluitvorming en opstart van activiteiten;
- needs-based-logica i.p.v. donor-driven-logica;
- partnerschap en wederzijds vertrouwen: risicodeling, open communicatie en strategische uitwisseling.

Ook de nexusaanpak werd geïdentificeerd als belangrijke ambitie voor de komende jaren.

SAMENWERKING EN INNOVATIE

Dat we in de belangenbehartiging pleiten voor beleidskaders die afgestemd zijn op ontwikkelingen als dekolonisering en gelijkwaardige partnerschappen, is natuurlijk niet toevallig. We werken voluit op deze thema's, binnen ons Toekomsttraject2030. We versterken ook het integriteitsbeleid van onze leden en trekken lessen uit de evaluatie van onze programma's. De mosterd voor dit alles halen we bij onze leden en bij inspirerende partners. Netwerking en uitwisseling liggen aan de basis van innovatie.

Netwerkevent directeurs en strategische partners

In normale jaren draait de werking van de federaties op het samenbrengen van mensen voor vorming, uitwisseling, visieontwikkeling en overleg om tot gedragen sectorstandpunten te komen. De coronajaren en het quasi exclusieve digitale werken, hebben ervoor gezorgd dat deze menselijke relaties meer dan twee jaar lang sterk onder druk hebben gestaan.

Om de draad weer op te pikken waar we hem in maart 2020 hadden laten liggen, organiseerden we in april 2022 een netwerkevent voor alle directeurs van de leden en enkele strategische partners (voornamelijk DGD en de beleidscel van minister Kitir). Het was een moment om bij te praten, collega's te ontmoeten of kennis te maken met nieuwe collega's en het belang van samenwerking voor een duurzame toekomst scherp te stellen. De sterkte van de federaties zit in de leden, hun partners en de vertrouwensrelatie met de overheid.

Forward Fest

Forward Fest bracht verschillende mensen uit het veld van internationale solidariteit samen, waaronder professionals, beleidsmakers, journalisten en studenten. Op dit tweedaagse evenement wisselden we tijdens twintig sessies uit over verschillende aspecten van internationale solidariteit, van het klimaatdebat, dekolonisering en financiële herverdeling tot gelijkwaardige partnerschappen en hoe de kracht van humor de wereld kan veranderen. Forward Fest was een wervelende mix van innovatieve ideeën, succesvolle nieuwe methodes, boeiende praktijkverhalen, vooruitstrevende technologie en heruitgevonden samenwerking.

Gids over samenwerking met de private sector

'Ngo's en bedrijven: hoe werkt samenwerken?' is een praktische inspiratiegids die voortvloeit uit het Toekomsttraject2030. In de gids staan diverse vormen van strategische samenwerkingen in de kijker die ngo's kunnen inspireren om te bekijken welke kansen er voor hen liggen. De gids biedt geen pasklaar formaat voor samenwerking, maar gaat wel in op de praktische aanpak van belangrijke punten, met voorbeelden en tools. Er is ook extra aandacht voor de juridische kant van samenwerkingen (zoals het opstellen van sterke samenwerkingsovereenkomsten).

'Shift the Power': hoe kijken de partners naar ngo's?

In dit onderzoeksproject deelden 10 middenveldorganisaties uit de Sahel en de Grote Meren-regio hoe zij machtsverhoudingen in hun samenwerking met Belgische ngo's ervaren. Wat betekent 'de macht verschuiven' voor hen in de praktijk? Op initiatief van de toekomstwerf Gelijkwaardige Partnerschappen lieten ngo-federatie en 11.11.11, in samenwerking met ACODEV, een Shift the Power-onderzoek uitvoeren door INTRAC.

Een korte greep uit de aanbevelingen

1. **Erken het belang van machtsverschuiving** als voorwaarde voor doeltreffende en gelijkwaardige partnerschappen
2. **Bespreek de bevindingen** van het onderzoek met de betrokken actoren
3. **Organiseer** permanente momenten van **reflectie over gelijkwaardig partnerschap**

"The power of simply creating a confidential space for a conversation is not to be underestimated, and for most of these African CSO partners the study provided their first ever opportunity to discuss this important topic. As a result, they are sincerely hoping that the recommendations from this research will be acted upon."

- Brigitte Iyeli & Lucy Morris (INTRAC) -

Leidinggevend en wisselen uit over dekolonisering

We faciliteerden een veilige plek met drie uitwisselmomenten: twee voor algemeen directeurs en één voor leidinggevend. Ze wisselden op een informele manier met elkaar uit over dekolonisering en gelijkwaardig partnerschap en de bijbehorende veranderingsprocessen en hoe ze in de praktische uitwerking op obstakels stootten. We formuleerden samen geleerde lessen en goede praktijken.

Aandachtspunten voor 2023

1. Leren van elkaars ervaringen, goede praktijken en mislukkingen - zowel binnen als buiten de sector, en ook uit het buitenland
2. Verdere analyse en objectivering van de pijnpunten in de sector bv. over racisme
3. Nood aan begeleiding bij de opstart van veranderingstrajecten

Van expats naar internationale tewerkstelling

Helemaal in lijn met dekolonisering en gelijkwaardige partnerschappen ligt de aanwerving door ngo's van lokaal personeel in de partnerlanden. De vroegere ondersteuning vanuit de federatie over de tewerkstelling en sociale zekerheid en fiscaliteit van expats hebben we nu gevoelig uitgebreid naar het thema van internationale tewerkstelling. De beleidsadviesgroep Internationale tewerkstelling heeft dan ook:

- acties ondernomen om de **aanwerving van lokaal personeel in de partnerlanden te faciliteren**, een vorm van tewerkstelling die niet altijd even eenvoudig is door de verschillende en vaak complexe nationale regelgevende kaders. Zo lieten we drie fiches ontwikkelen met daarin de belangrijkste sociaalrechtelijke en fiscaalrechtelijke regelgeving in de Democratische Republiek Congo, Oeganda en Burundi. Ook werd er in het kader van de beleidsadviesgroep Internationale tewerkstelling volop uitgewisseld over bijvoorbeeld de indexering van de lonen in de partnerlanden ten gevolge van de hoge inflatie.
- de **tewerkstelling van mensen uit de partnerlanden in België behandeld**. Een ervaringsdeskundige vanuit één van onze leden nam het woord en dat leidde tot interessante uitwisselingen en tot de identificatie van voordelen en drempels in verband met deze relatief nieuwe vorm van internationale tewerkstelling.

Tot slot bleven we ook, waar nodig, ondersteuning bieden in de tewerkstelling van expats, bijvoorbeeld door de organisatie van een vorming 'arbeidsrecht en expats'.

Integriteitsbeleid ngo-federatie

Het klachtenmeldpunt integriteitsschendingen van ngo-federatie, open voor meldingen in verband met integriteitsschendingen begaan door medewerkers of bestuurders van ngo-federatie, ontving in 2022 drie meldingen. De drie meldingen werden behandeld conform de interne klachtenbehandelingsprocedure en bleken alledrie onontvankelijk: geen van de meldingen had namelijk betrekking op een mogelijke integriteitsschending begaan door een medewerker of bestuurder van ngo-federatie. De personen in kwestie werden desalniettemin verder geholpen met hun vraag of doorverwezen naar de juiste instantie.

Als organisatie streven we naar een continue verbetering van onze integriteitssystemen. Daarom zorgden we eind 2022 voor een **grondige herinrichting van de websitepagina van het klachtenmeldpunt van ngo-federatie**. Voortaan is het voor melders veel duidelijker waar men welke melding moet indienen: bij het klachtenmeldpunt van ngo-federatie, bij het klachtenmeldpunt van de CMO in kwestie of bij het klachtenmeldpunt van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.

Leertraject in MEAL-platform

Monitoring en evaluatie heeft verschillende functies, niet in het minst om tot geleerde lessen te komen, om zo de werking van je ngo en van je projecten te verbeteren. Samen met ACODEV en Fiabel besloten we daarom **via het MEAL-platform een leertraject** op te starten. In elk platform besteden we sinds 2022 een uurtje de tijd om uit te wisselen over hoe leren binnen je organisatie en op programmaniveau. Verschillende thema's kwamen dit jaar al aan bod en ook INTRAC gaf een presentatie over learning binnen monitoring en evaluatie.

Aandachtspunten uit het MEAL-platform	
Wat is leren?	Hoe moet je de L (leren) in MEAL begrijpen? Wat zijn de basisvereisten om een lerende organisatie te zijn? Op welk niveau wordt er geleerd?
Macrovisie op M&E	Leren vanuit ToC en niet enkel kijken naar de indicatoren en het eigen programma. Daarna moet je wel nog met onderzoek nagaan wat mogelijke oplossingen zouden kunnen zijn op die leervragen vanuit de ToC.
Participatief M&E	Als je een M&E-systeem wil ontwikkelen dat de focus legt op collectief leren, dan moet je iedereen van meet af aan bij je M&E-systeem betrekken.
Ingebouwde leervragen	Leervragen moeten vanaf het begin in het M&E-systeem worden ingebouwd, zodat deze leermomenten gegarandeerd zijn. Het is belangrijk ze zichtbaar te maken in de planning en uitvoering van het programma. Leerbehoeften in kaart brengen dus, met een duidelijke leerstrategie en doelstellingen.
Het hogere doel	Vermijd de 'leren om te leren'-aanpak. Leren mag geen doel op zich zijn, het hogere doel is om de behoeften van de doelgroepen nog beter te vervullen.
De strategie	Hou er rekening mee dat aanpassingen/veranderingen in de strategie van de organisatie iets anders zijn dan aanpassingen/veranderingen in het beheer van een programma.
De context	Leren gebeurt in een context. Als je je geleerde lessen zomaar overplaatst naar andere locaties en contexten, is de kans klein dat daar hetzelfde succes wordt bereikt. Niet elke geleerde les is toepasbaar in een andere context.
Leren buiten M&E	Leren gebeurt op verschillende niveaus. M&E kan leren stimuleren maar leren kan ook los van het M&E-systeem. Dit omdat leren uit je M&E-systeem veel moeilijker is dan rapporteren over eenvoudige indicatoren voor verantwoordingsdoeleinden.

Enkele suggesties uit het MEAL-platform om in 2023 over uit te wisselen waren:

- **Meer leren vanuit de ToC:** hoe doe je dat, wat zijn de goede praktijken?
- **Community of practice** oprichten voor het delen van praktisch advies

Vorming en individuele coaching over M&E nieuwe programma's

ACE Europe nam de opdracht op zich om, in samenwerking met MDF Brussel en Voices That Count, een MEAL-traject op te starten. Doel van het traject was analyseren wat er binnen je organisatie al bedacht en gepland is en handvatten aanreiken om dat te versterken en goed uit te voeren.

We boden binnen het MEAL-traject 2022 **twee vormingen (Governance en Kwalitatieve methoden voor data-collectie, analyse en visualisatie) en individuele coaching** aan. Om goed te beoordelen of en welke training(en) je wenste te volgen en/of je graag ook coaching kreeg, werd een MEAL-checklist ontworpen. Die gaf aan waar je als organisatie al stond en in welke MEAL-aspecten je nog ondersteuning kon gebruiken of waarin je juist een 'good practice' kon aanreiken aan andere ngo's.

Na het traject kwam er een **herwerking van de uitgebreide MEAL-checklist van 2021**, die helpt om interne reflectie te bevorderen over de verbetering van de organisatie en van het design en de uitvoering van een MEAL-systeem. We brachten voor onze leden ook een **beknopte gids** uit met **concrete aanbevelingen**.

Leerevent uit 5 impactevaluaties

Sinds 2017 hebben ngo-federatie, ACODEV, Fiabel, de Dienst Bijzondere Evaluatie van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking (DBE) en DGD de impactevaluaties van vijf verschillende programma's voor ontwikkelingssamenwerking (2017-2021) gezamenlijk beheerd en medegefinancierd. Drie programma's werden uitgevoerd in partnerlanden en de twee andere, die betrekking hadden op wereldburgerschapseducatie, werden uitgevoerd in België.

Het gaat om deze programma's:

- 'Gender'-aanpak in ondersteuning van vakbonden in textiel fabrieken in Indonesië - IFSI
- Steun voor empowerment van vrouwen via vrouwelijke ondernemerschap in Marokko - APEFE
- Multidimensionale steun aan zeer kwetsbare landbouwers in ruraal Rwanda - ADA
- Youth Engagement ter bevordering van de mensenrechten - Solidagro, KIYO en Viva Salud
- Advocacy voor klimaatrechtvaardigheid in België - uitgevoerd door een consortium van civiele maatschappij-organisaties, gecoördineerd door CNCD-11.11.11 en 11.11.11

DBE maakte over deze impactevaluaties een **uitgebreid rapport met de belangrijkste inhoudelijke bevindingen**. Daarnaast hielden de federaties focusgroepen, apart met de evaluatoren en met de betrokken organisaties om de evaluaties te... evalueren.

Al die geleerde lessen kwamen aan bod in een **leerevent**, dat enkel om een treinstaking net over het jaareinde werd getild. We formuleerden aanbevelingen voor toekomstige evaluaties. Er kwamen **zowel thematische lessen als methodologische lessen over monitoring en evaluatie** aan bod. We hielden een leerrijke uitwisseling, in de vorm van paneldiscussies met vertegenwoordigers van de organisaties en met evaluatoren, gevolgd door een Q&A waarin alle leden hun vragen konden stellen. Er namen liefst 187 mensen deel aan dit leerevent.

In 2023 volgen dan ook nog vormingen "Tips and ideas to strengthen monitoring and evaluation practices" met een synthese van de methodologische geleerde lessen uit dit traject georganiseerd door DBE.

FINANCIEEL RESULTAAT 2022

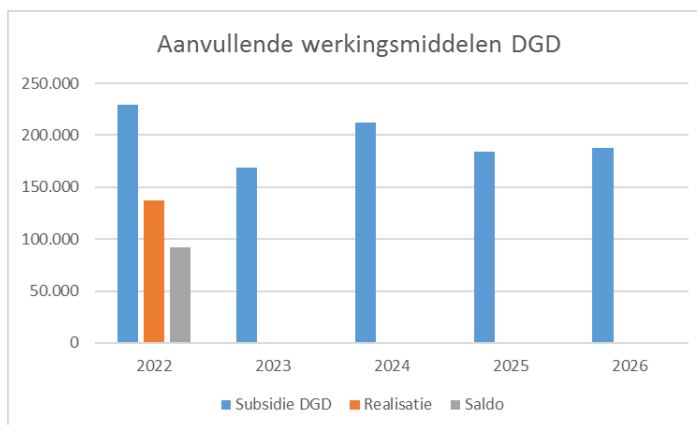
Voor de uitvoering van het technisch en financieel dossier 2022-2026 ontvangt ngo-federatie medefinanciering van DGD voor de reguliere werkingskosten van het secretariaat en voor de uitvoering van een programma ter ondersteuning van de leden (aanvullende werkingsmiddelen).

Aanvullende en reguliere werkingsmiddelen

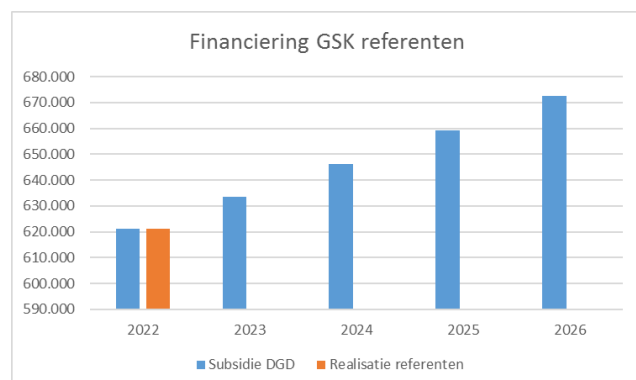
De middelen voor de uitvoering van het programma ter ondersteuning van de leden bedroegen in 2022 €129.500. Daaraan heeft DGD nog €100.00 toegevoegd om de laatste kosten te dekken voor de vertraagde impactevaluatie, waardoor het totaal van de aanvullende werkingsmiddelen komt op €229.500.

In 2022 werd daarvan €137.637 gerealiseerd. Naast die impactevaluatie zijn de aanvullende werkingsmiddelen voornamelijk gebruikt voor **initiatieven in het kader van het toekomsttraject2030** zoals het onderzoek Shift The Power, de inspiratiegids rond samenwerking met de private sector en Forward Fest en voor **capaciteitsversterking van de leden via vormingen en coaching** (MEAL, integriteit, digital advocacy, enz.) zoals gepresenteerd in dit jaarverslag.

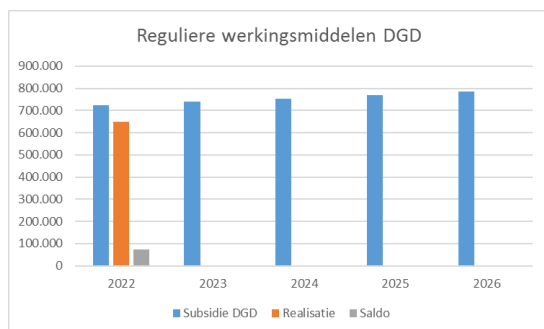
Doordat het grootste deel van het eerste semester in 2022 nog overwegend afhankelijk was van coronamaatregelen, verliep de opstart en planning van activiteiten met vertraging waardoor er een saldo is van €91.863 dat meegenomen en gebruikt wordt in de volgende programmajaren.

GSK-referenten

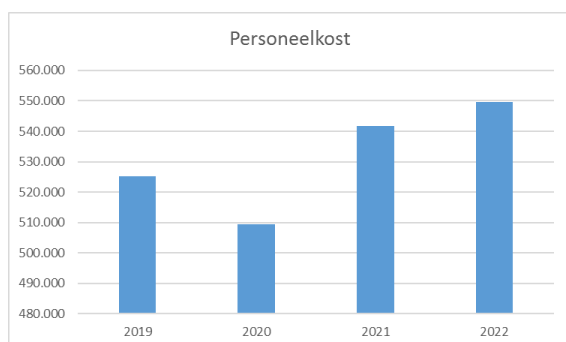
Daarnaast ontvangt ngo-federatie in het programma 2022-2026 jaarlijks ook middelen van DGD voor de **financiering van de 30 GSK-referenten**. Voor 2022 ging het om een bedrag van **€621.230**. Deze middelen worden integraal doorgestort aan de referenten volgens de verdeelsleutel bepaald door de bestuursorganen van de drie federaties. Er dus geen saldo zou mogen zijn. Indien bepaalde referenten niet de volledige financiering zouden gebruiken, worden deze middelen teruggestort aan ngo-federatie, die ze kan herverdelen over andere referenten (mits goedkeuring van de bestuursorganen van de drie federaties).

De **reguliere werkingstoelage** van DGD in 2022 bedroeg **€724.769**. Daarvan is **€650.479** gerealiseerd. De grootste uitgavenpost zijn de personeelskosten, die over de jaren heen relatief stabiel blijven (zie onder). Ook hebben we in 2022 vanuit de reguliere werkingmiddelen geïnvesteerd in de coaching van het secretariaat voor de implementatie van het Toekomsttraject2030. De reguliere werkingstoelage van DGD moet net als de aanvullende werkingstoelage gezien worden in een vijfjarenprogramma-logica. Het saldo voor de reguliere werkingstoelage dat meegenomen wordt in de **resterende duur van het programma** bedraagt **€74.290**.

Personeelskost

De personeelskost van het secretariaat van ngo-federatie is de **belangrijkste uitgavenpost van de reguliere werkingmiddelen**. In 2022 bedroeg de personeelskost **€549.571**. Dat is stabiel ten opzichte van de vorige jaren, maar het secretariaat was in 2022 gedurende meerdere maanden niet voltallig. Met een voltallige personeelsploeg (8,6 VTE) zou de personeelskost hoger liggen. In 2022 werd er bovendien gedurende vijf maanden beroep gedaan op een interim personeelslid voor de functie van financieel medewerker. Deze uitzonderlijke kost is niet opgenomen in de personeelskost: we rekenen deze niet af binnen de reguliere werkingstoelage van DGD (VTE) maar financieren die op de eigen middelen van ngo-federatie.

Resultaat 2022

De saldo's van de aanvullende en reguliere werkingstoelagen van DGD worden overgedragen naar de resterende programmaperiode 2023-2026 en komen dus in het financieel resultaat 2022 op €0 te staan. Dat brengt het **financieel resultaat van ngo-federatie voor het jaar 2022 op €6.799**.

